

FINSKO GLAVNO MESTO HELSINGFORS.

S tem so pokazali, da znajo ceniti delavstvo, pa saj tudi igra sama zasluži, da se res igra. Jernej Turazer je vodja štrajka in s svojimi sobrati trpi glad. A barvarski mojster Klepel, star don Juan, ga v tej bedi po hudem boju z denarjem podkupi, da pričuje proti svoji sodelavki Mariji Zarnikovi. Toda kazen božja ga zadene: umrjeta mu oba otroka: in on se sam izroči sodišču. Misel igre je jako markantno izražena, Vsaka krivica zahteva kazen. V tej drami je narisal pisatelj vso delavsko bedo, vse gorje, ki tlači delavskega trpina. Nekako temno je v celi igri, gledavec čuti sam, kako trpi proletarec, vidi pred seboj žive stroje, ki so se slednjim vendarle uprli krivici, ki se jim je godila; a zopet vidi, kako po krivdi enega samega propade pravična stvar. Med to temno in žalostno dejanje delavskega stanu je pomešana rodbinska beda in domače gorje, tudi v najožjem krogu rodbinskih vezi se nam kaže tema: ženska je tista moč, ki dovede Turazerja do nesrečnega koraka, ki je njemu in njegovim sobratom propast. Ne pomaga jim potem nič vse jadikovanje, ves jok; storjena krivica zahteva maščevanje. In ne samo oni so tu nesrečni, ki so se sami udeleževali borb za življenje, ki so se sami pehali za skorjico kruha, a še drobtinice niso dobili, tudi nedolžni otročiči trpé in njihova beda še bolj otemnuje to sliko. Nedolžni otroci se pokoré, in ne vedó zakaj. Gledavec si nekako oddahne, ko čuje malega Jernejčka, ki leži bolan in govori otročje naivno o veverici in o svojih igračah. A takoj nato se začuje tenak glas: „Oče, kruha, kruha!“ Ironija zveni iz prizora, ko zapeljuje Klepel Turazerja h krivici, kazoč mu na svojega otroka. Turazer se je pregrešil nad svojim otrokom, a bil je tudi z otrokom kaznovan.

Jernej Turazer je živo zajet iz življenja. Langmann je Hauptmannov učenec in s to igro je pokazal realistično, kaj je socialna moč. Langmann je postavil s Turazerjem spomenik novodobnemu delavstvu in njegovi bedi.

12. decembra se je ob 150. rojstnem dnevu Linhartovem igrala njegova „Županova Micika“. Ker govorimo na drugem mestu o tej igri, povemo tukaj le, da bi se nam bolj prikupila Linhartova izvorna igra, kot pa modernizirana in popravljena. K tej slavnostni predstavi je spisal g. Govekar predin poigro; popolnoma šablonsko nastopajo v nji Zois, Vodnik in Linhart. Kakor so pa šablonske osebe, takšna je tudi pred- in poigra. Precejšnja rutina in lahek efekt, vsebine malo. „Županovo Miciko“ so ponavljali 7. februarja popoldne.

21. februarja se je igrala Tolstega „Moč teme“. Igra nam je znana že izza lanske sezone. Letos so uprizorili tudi prvo sliko v 4. dejanju, ki so jo lani izpustili. To igro si je izbrala gospa Avgusta Cerar-Danilova kot častni večer za 20letnico svojega delovanja pri slovenski Taliji. Sliko te odlične naše igravke prinašamo v listu

Ga. Danilova je nastopila prvič 24. jan. 1886. kot gospodična Gusti Gostičeva v starem gledišču v vlogi Ane v „Požigalčevi hčeri“. Prvotno je bila naivka in sentimentalka, a kakor vsak slovenski igravec, ki mora biti nekak „univerzalni ženij“, je morala ona že kot mlado dekle nastopiti v damskih karakternih vlogah. V teku časa se je pa razvila in danes je najboljša Ksantipa in seriozni karakter slovenske drame. Od humoristike do tragične junakinje, vso to trnjevo pot je prehodila vztrajno in neutrudno, zato se ji je izkazalo slovensko občinstvo tudi hvaležno in ji poklonilo nebroj šopkov in daril. Da igravec, ki igra vsako leto štirideset vlog, ne more biti povsod dober, je jasno. A kjer je bila ga. Danilova v svojem elementu, tam je pokazala vso silo svojega talenta. Njene najboljše vloge so: Helena Alving („So že zopet tu“), Katja („Trhli dom“), Elizabeta („Marija Stuart“), Janeta („Rdeči talar“) in Anisja („Moč teme“) Slovensko gledišče je lahko ponosno nanjo, kajti dvajset let biti „slovenski igravec“, to govori več kot cele knjige.

Adolf Robida.